

WO.4421.0005.2019

Dotyczy: DK-BB.542.2.17.2019

~~Minister Edukacji Narodowej
za pośrednictwem:
Śląskiego Kuratora Oświaty
ul. Powstańców 41 a
40-024 Katowice~~

Zażalenie

na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 11 marca 2019r.

(znak: DK-BB.542.2.17.2019)

Na podstawie art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 ze późn.zm.)

wnoszę zażalenie

na postanowienie nr DK-BB.542.2.17.2019 Śląskiego Kuratora Oświaty opiniujące negatywnie zamiar przekształcenia III Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie w zakresie zmiany z dniem 1 września 2020 roku siedziby prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przy ul. Kazimierza Wielkiego 5 w Pszczynie na siedzibę przy ul. Stefana Batorego 24 w Pszczynie.

Wnoszę o zmianę zaskarżonego postanowienia i pozytywne zaopiniowanie zamiaru przekształcenia III Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie w zakresie zmiany z dniem 1 września 2020 roku siedziby prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przy ul. Kazimierza Wielkiego 5 w Pszczynie na siedzibę przy ul. Stefana Batorego 24 w Pszczynie, względnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Śląskiemu Kuratorowi Oświaty do ponownego rozpatrzenia.

Uzasadnienie

Gmina Pszczyna jest organem prowadzącym III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie. Prowadzenie szkoły ponadpodstawowej, zgodnie z ustawą Prawo Oświatowe, a poprzednio ustawą o systemie oświaty, nie jest zadaniem własnym gminy, jednak Gmina Pszczyna, na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Pszczyńskim prowadzi w/w III Liceum Ogólnokształcące w oparciu o porozumienie zawarte na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (obecnie art. 8 ust. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe).

Z uwagi na konieczność wywiązania się z ustawowych obowiązków dotyczących zadań edukacyjnych nałożonych na gminę, a jednocześnie mając na uwadze stanowisko Powiatu Pszczyńskiego, którego obowiązkiem ustawowym jest prowadzenie zadań edukacyjnych w zakresie szkół ponadpodstawowych, podjęte zostały wstępne ustalenia pomiędzy Gminą oraz Powiatem

Pszczynskim o przejęciu prowadzenia w/w Liceum Ogólnokształcącego przez Powiat, co pozwoli na powiększenie bazy edukacyjnej w zakresie szkół ponadpodstawowych, a jednocześnie skupienie działań Gminy na wykonaniu obowiązków wynikających z Prawa Oświatowego ciążących bezpośrednio na Gminie.

Podkreślić należy, że nadrzędnym celem proponowanych zmian jest zapewnienie bezkonfliktowego wprowadzenia (kolejnego etapu) reformy oświatowej w szkołach ponadpodstawowych, a także zapewnienie najlepszych możliwych warunków nauki dla absolwentów gimnazjów i szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych.

Gmina Pszczyna, jako jedna z nielicznych gmin w Polsce, podjęła starania zmierzające do zawarcia porozumienia z powiatem, które mają doprowadzić do przejęcia prowadzenia szkoły ponadpodstawowej, dotychczas prowadzonej przez gminę - przez powiat (na podstawie art. 8 ust. 18 Prawa Oświatowego). Wraz z przejęciem prowadzenia szkoły przez powiat, gmina postanowiła przekazać nieodpłatnie na cele oświatowe – budynek, w którym dotychczas prowadzona była inna szkoła t.j. wygaszane Publiczne Gimnazjum Nr 1 w Pszczynie.

Należy wyjaśnić, że w roku 2019 wszystkie gimnazja w powiecie pszczyńskim ukończy 1.174 absolwentów, zaś szkoły podstawowe 1.235 absolwentów, czyli łącznie w nowym roku szkolnym 2019/2020 miejsca do nauki w szkołach ponadpodstawowych (i ponadgimnazjalnych) powinno znaleźć 2.409 uczniów.

Obecnie powiat pszczyński prowadzi pięć zespołów szkół ponadpodstawowych, do których w sumie uczęszcza 2.147 uczniów i – według posiadanych informacji – bez zmian organizacyjnych i współpracy Gminy Pszczyna z Powiatem Pszczyńskim w tym zakresie, zapewnienie możliwości nauki w szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu pszczyńskiego może być zagrożone.

Gmina Pszczyna prowadzi jedno liceum, do którego uczęszcza obecnie 349 uczniów, przy czym gmina – mając na uwadze obciążenia związane z koniecznością wywiązania się w pierwszej kolejności z nałożonych obowiązków ustawowych t.j. obowiązkiem zapewnienia nauki w szkołach podstawowych, jak również prowadzenia przedszkoli i żłobków, nie ma możliwości rozszerzenia oferty edukacyjnej w prowadzonym Liceum.

Z analiz prowadzonych przez powiat pszczyński wynika, że ok. 50% uczniów (absolwentów szkół podstawowych) zostaje przyjętych do pszczyńskich powiatowych szkół ponadpodstawowych, zatem trzeba przygotować ok. 600 dodatkowych miejsc na nowy rok szkolny 2019/2020. Jak dotąd, gminne liceum uruchamiało 4 oddziały rocznie, a zwiększenie oddziałów liceum w aktualnej lokalizacji szkoły jest niemożliwe, ponieważ w budynku, w którym obecnie mieści się Liceum funkcjonuje również szkoła podstawowa (powstała z dniem 1 września 2017 r. w wyniku przekształcenia gimnazjum) oraz żłobek miejski.

Nie jest celem i zamiarem gminy „pozbycie” się Liceum, bowiem szkoła ta, jako szkoła gminna, funkcjonuje od dwudziestu lat, osiąga liczne sukcesy, a prowadzenie przez gminę takiej szkoły ponadpodstawowej zawsze było dumą gminy.

Mając jednak na uwadze aktualne możliwości edukacyjne w zakresie prowadzenia szkół podstawowych, a także wychodząc naprzeciw oczekiwaniom większości absolwentów szkół podstawowych i ich rodziców oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej, aby zapewnić jak najlepsze warunki nauki dla absolwentów szkół podstawowych i uniknąć chaosu organizacyjnego, powiat pszczyński oraz gmina Pszczyna przygotowały wspólne rozwiązania polegające m.in. na: podwojeniu liczby oddziałów klas pierwszych w tych szkołach średnich, gdzie będzie to możliwe. Cel ten ma zostać osiągnięty także w wyniku przekazania do prowadzenia powiatowi III Liceum Ogólnokształcącego w Pszczynie. Działania takie pozwolą uporządkować zadania przypisane gminie i powiatowi w zakresie prowadzenia placówek oświatowych oraz – w przypadku Liceum nr III - oddzielenie uczniów szkoły

podstawowej od młodzieży licealnej, co wydaje się niezbędne i korzystne dla wszystkich tych uczniów.

Jednocześnie należy podkreślić, że budynek, do którego ma zostać przeniesiona siedziba Liceum od wielu lat wykorzystywany był na cele edukacyjne, przez dwadzieścia lat funkcjonowało w nim, uważane za jedno z najlepszych w regionie, Publiczne Gimnazjum Nr 1, które prowadziło nawet 15 oddziałów. Od trzech lat do Urzędu Miasta wpływały różne propozycje umieszczenia w budynku wygaszanego gimnazjum innej szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej. Optymalnym rozwiązaniem jest zatem przeniesienie do siedziby po byłym gimnazjum III Liceum Ogólnokształcącego.

Należy podkreślić, że przepisy ustawy nie zobowiązują organów prowadzących szkoły do uzyskania opinii Kuratora Oświaty na zawarcie porozumienia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego dotyczącego przekazania szkoły lub placówki pomiędzy tymi jednostkami. Przekazanie takie należy do uznania pomiędzy gminą oraz powiatem. W niniejszej sprawie jednak, niezależnie od przekazania Liceum do prowadzenia powiatowi, nastąpić ma zmiana siedziby tej szkoły, do czego wymagana jest opinia kuratora oświaty.

Opinia jednak, w świetle art. 89 ustawy prawo oświatowe nie może być dowolna, lecz poparta obiektywnymi przesłankami, ocenianymi w oparciu o kryteria wynikające z Prawa Oświatowego. Zdaniem skarżącego, Śląsku Kurator Oświaty wydał swoją opinię w sposób dowolny, pobieżnie analizując wyłącznie aspekt budynku, a opinia ta pozostaje w rażącej sprzeczności z interesem uczniów szkół ponadpodstawowych oraz gminy i powiatu.

Obowiązkiem Kuratora jest przeprowadzenie analizy, czy proponowane zmiany (przekształcenie szkoły poprzez zmianę jej siedziby) umożliwią dalsze kontynuowanie nauki w placówce t.j. uczniom uczęszczającym do takiej przekształcanej szkoły oraz kolejnym rocznikom. Zapewnienie możliwości kontynuowania nauki winno być rozumiane dosłownie i konkretnie t.j. chodzi o stworzenie organizacyjnych warunków przyjęcia dzieci lub młodzieży będących uczniami przekształcanej szkoły do innej lokalizacji szkoły (nowej siedziby). Jest to obowiązek bezwzględny, niezależny od tego, czy w danej szkole jest realizowany obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego lub szkolny. Taka sama zasada dotyczy szkoły, która podlega likwidacji, a nie przekształceniu. Uczniowie (słuchacze) publicznych szkół ponadgimnazjalnych powinni obowiązkowo być przyjęci do innych szkół, chyba że sami dobrowolnie zrezygnują z dalszej nauki. Obowiązkiem organu prowadzącego szkołę publiczną jest zapewnienie uczniom możliwości kontynuowania nauki w szkole „tego samego typu”. Co do tego pojęcia należy je interpretować zgodnie z art. 18. Jest zatem konieczne umożliwienie nauki w takiej szkole, jaka jest likwidowana, czy też przekształcana.

Organ prowadzący (gmina, a następnie powiat po przejęciu szkoły) nie tylko zapewnia możliwość kontynuowania nauki w tej samej szkole t.j. III Liceum Ogólnokształcącym, ale dodatkowo poszerza możliwości edukacyjne tej szkoły stwarzając warunki do utworzenia dodatkowych oddziałów.

Wydając postanowienie w przedmiocie wyrażenia negatywnej opinii, kurator oświaty nie może działać w sposób dowolny, mimo braku wyraźnie zakreślonych w ustawie kryteriów oceny. Kurator oświaty winien wydać opinię w oparciu o konkretne normy prawne, m.in. wynikające z art. 89 ust. 1 Prawa Oświatowego, ale nie tylko. Inną normą prawa materialnego, która pełni istotną rolę w ramach opiniowania, jest art. 39 Prawa Oświatowego, gwarantujący uczniom dostępność szkół, przede wszystkim na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Nie da się wyczerpująco wskazać przesłanek opinii negatywnej, jednak zawsze niezbędne jest wyznaczenie w niej konkretnego obowiązku, którego realizacja przez organ prowadzący – w razie likwidacji lub przekształcenia – będzie zagrożona lub uniemożliwiona. Kurator zatem winien brać pod uwagę, czy w sposób realny

uczniowie przekształcanej szkoły będą mogli kontynuować naukę na terenie gminy Pszczyna w odpowiedni sposób.

Wydając negatywną opinię, jak wynika z uzasadnienia postanowienia, Śląski Kurator Oświaty skupił się wyłącznie na bazie lokalowej, t.j. porównał budynek, w którym aktualnie mieści się szkoła (wraz ze szkołą podstawową i żłobkiem) przy ulicy Kazimierza Wielkiego 5 i budynkiem, do którego planowane jest przeniesienie tejże szkoły t.j. Pszczyna przy ul. Stefana Batorego 24. Ograniczenie się do oceny wyłącznie pod kątem budynku, w którym szkoła ma zostać zlokalizowana świadczy o pobieżnym podejściu do problemu. W wyniku przekształcenia (zmiany siedziby) nie zmniejszy się oferta edukacyjna szkoły, a wręcz przeciwnie – planowane jest jej istotne powiększenia. Nie zmniejszy się również kadra pedagogiczna. Poprawią się warunki nauki i bezpieczeństwo młodzieży z uwagi na oddzielenie uczniów liceum od uczniów szkoły podstawowej i dzieci uczęszczających do żłobka. Nie pogorszą się w jakikolwiek sposób warunki nauki czy też dydaktyki. Szkoła w nowej lokalizacji będzie miała zapewnione takie same warunki edukacyjne i pedagogiczne, jak obecnie. Na analogicznych zasadach jak inne szkoły powiatowe uczniowie tej szkoły będą mogli korzystać z bazy sportowej, oświatowej, kulturalnej i edukacyjnej na terenie powiatu, która jest zdecydowanie lepiej rozwinięta niż w samej gminie.

Oczywistym jest również, że w budynku planowanej siedziby szkoły konieczne jest wykonanie prac remontowych i dostosowujących. Realne zaplanowanie i wykonanie tych prac dostosowujących spowodowało zmianę pierwotnej decyzji o przeniesieniu siedziby już z dniem 01.09.2019r. i przesunięcie tego terminu na dzień 01.09.2020 r.

Zdaniem skarżącego, Śląski Kurator Oświaty dokonał całkowicie dowolnej i sprzecznej z przepisami ustawy Prawo Oświatowe, oceny proponowanej zmiany siedziby szkoły i swoją negatywną opinię oparł na przesłankach, które w ogóle nie powinny być brane przez niego pod uwagę. Sprawy związane z dostosowaniem szkoły do warunków wynikających z przepisów budowlanych nie należą do zadań Kuratora Oświaty, który winien skupić się na ocenie zapewnienia w szkole po zmianie siedziby możliwości nauki i wykonania obowiązkowej podstawy programowej przewidzianej dla szkoły danego typu.

Podkreślenia wymaga, że powiat pszczyński i gmina Pszczyna wspólnie starają się zabezpieczyć miejsca dla tegorocznych i przyszłych absolwentów gimnazjów i szkół podstawowych. Samorządy wiele miesięcy temu zaczęły współpracę, której wynikiem mają być ustalenia dotyczące warunków przejęcia budynku szkolnego i szkoły ponadpodstawowej - III Liceum Ogólnokształcącego przez powiat pszczyński. W czasie prowadzonych rozmów, zarówno Pani starosta jak i burmistrz informowali wszystkich zainteresowanych (uczniów, rodziców, nauczycieli), że wszystkie sprawy przeniesienia III LO, przeniesienia pracowników, zabezpieczenia spraw pracowniczych zostaną drobniuzgowo ustalone w porozumieniu, które zawarte zostanie pomiędzy gminą oraz powiatem. Powiat zapewnia, że znajdzie odpowiednie środki do nowoczesnego wyposażenia sal lekcyjnych oraz niezbędnego remontu, na co gmina nie ma wystarczających środków finansowych z uwagi na inne obowiązki związane z oświatą.

Wydaje się oczywiste, że do momentu uzyskania pozytywnej opinii od Śląskiego Kuratora Oświaty, co do zmiany siedziby szkoły, nie mogły być podejmowane żadne wiążące decyzje dotyczące remontowania placówki. W związku z tym zarzut Kuratora, że nie podjęto jeszcze działań dotyczących wykonania remontu jest bezpodstawny. Jednocześnie należy podkreślić, że zmiana siedziby III LO nastąpi w z dniem 1.09.2020 roku, co pozwala powiatowi przygotować niezbędną dokumentację oraz środki finansowe na odpowiednie przygotowanie bazy lokalowej dla szkoły. Dzięki tej decyzji możliwe jest również otwarcie już w roku szkolnym 2019/2020 zwiększonej liczby oddziałów klas pierwszych co zdecydowanie pomoże zaspokoić potrzeby absolwentów pszczyńskich gimnazjów i szkół podstawowych. Wszystkie te propozycje były ze znacznym wyprzedzeniem omawiane z przedstawicielami kuratorium oświaty i uzyskiwały wstępną akceptację. Z tego powodu budzi nasze

duże zdziwienie negatywna opinia Śląskiego Kuratora Oświaty. Jak się wydaje, opinia ta została wydana pod presją jednostronnie przedstawionych stanowisk niektórych środowisk lokalnych, nie bacząc na obiektywny interes szkoły, uczniów i jednostek samorządu terytorialnego.

Zdaniem gminy, proponowane przekształcenie, jest optymalną propozycją dla uczniów chcących zacząć naukę w szkołach ponadpodstawowych, a w interesie gminy i powiatu jest zatrzymanie uczniów szkół ponadpodstawowych w szkołach na terenie powiatu, albowiem corocznie zwiększa się grupa młodzieży dojeżdżających do szkół ponadpodstawowych w Bielsku – Białej, czy Katowicach.

W ramach obowiązków ciążących na gminie związanych z oświatą, konieczne jest w najbliższym czasie powiększenie żłobka miejskiego, który funkcjonuje wspólnie w budynku z Zespołem Szkół Nr 1 przy ul. Kazimierza Wielkiego 5. Nie jest korzystne również, że młodzież 18 - 19 letnia ma zajęcia edukacyjne w tej samej lokalizacji, co dzieci szkoły podstawowej w wieku od 7 roku życia.

Prowadzone w gminie oraz powiecie symulacje wskazują, że jeżeli Szkoła Podstawowa Nr 5 stanie się 16 - oddziałową szkołą, to powiat i tak będzie musiał otworzyć kolejne (nowe) liceum i nadal będzie zainteresowany przejściem budynku po dotychczasowym gimnazjum, albowiem budynek ten pełnił rolę szkoły i stosunkowo niewielkim kosztem możliwe jest jego unowocześnienie i dostosowanie do potrzeb liceum.

Gmina przekazując powiatowi budynek dawnego gimnazjum na cele oświatowe umożliwia przyjęcie podwójnej liczby oddziałów klas pierwszych, jednocześnie obecnym uczniom daje możliwość realizacji nauki w dotychczasowej siedzibie. Uważamy, że w sytuacji braku miejsc dla przedszkolaków, przepełnionych niektórych szkołach podstawowych oraz mając na uwadze żądania i oczekiwania rodziców zwiększenia liczby miejsc w żłobkach, gmina powinna przede wszystkim zadbać o realizację zadań wynikających z jej ustawowych obowiązków.

Z wyżej wymienionych powodów wnosimy o obiektywne spojrzenie na ten wspólny problem i zauważenie, że jedynym motywem proponowanych zmian jest dobro młodzieży i dbanie o jakość edukacji naszych dzieci.

Jednocześnie należy zapewnić, że jakość nauczania oraz warunki pracy nauczycieli i uczniów zawsze były w centrum zainteresowania samorządów i jestem przekonany, że zarówno samorząd gminny jak i powiatowy dołożą wszelkich starań, aby zapewnić optymalne warunki funkcjonowania placówek oświatowych na naszym terenie. Przy podjęciu decyzji rozpatrzone zostały wszystkie argumenty i zaproponowane rozwiązanie, w ocenie Gminy jest najkorzystniejszym z możliwych.

Mając na uwadze powyższe, wniesienie zażalenia stało się konieczne i uzasadnione.

Złup. BURMISTRZA

Barbara Sopot-Zembok
Zastępca Burmistrza

Załącznik:
-Postanowienia nr DK-BB.542.2.17.2019 Śląskiego Kuratora Oświaty

Otrzymują:

1 x Ministerstwo Edukacji Narodowej za pośrednictwem Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach
1 x a/a.